

[Oluf Johansen.]

sjællandske kapitelstakst, der altså gælder for indeværende års ydelser, andrager, som følge af sidste kornlovs stigende priser, 27 kr. 99 øre, altså ligeved 28 kr. De to foregående år lå den nede på henholdsvis 24 kr. 84 øre og 24 kr. 87 øre, eller ca. 25 kr., og udviser således en stigning på godt 3 kr. pr. td. korn.

En forpagter, jeg kender, der betaler $3\frac{1}{3}$ tønne pr. td. land i afgift, fik som følge af den stigning, som de forhøjede kornpriser sidste år må siges i særlig grad at være årsag til, en stigning på godt 3 kr. pr. td. korn, og da han betaler $3\frac{1}{3}$ tønne pr. td. land, vil det altså sige, at hans afgift steg 10 kr. pr. td. land. Han har 30 tdr. land, og det vil igen sige, at hans afgift steg med 300 kr. for indeværende år. Hvis kapitelstaksten for næste år på grundlag af priserne på det i indeværende år indførte korn stiger til blot f. eks. 35 kr., vil det for hans vedkommende betyde, at han får en yderligere stigning på 700 kr., så hans årsydelse får en samlet stigning på 1 000 kr. fremefter, sålænge disse kornpriser varer.

Hvis man tager forholdet for større forpagteres vedkommende, vil det naturligvis virke så meget grellere, forudsat at de pågældende større forpagtere betaler en forpagtningsydelse af samme størrelse pr. td. land som denne mindre — jeg kan sige gennemsnitslandmand. I denne forbindelse kan jeg ikke lade være at tænke på forpagteren på en gård, jeg kender, Eskildstrup under godset af samme navn. Hvis denne gård er på 700 tdr. land, vil det betyde en øget forpagtningsafgift på 7 000 kr. for den pågældende forpagter. Det bliver altså til penge for hver forpagter. Man vil måske også give mig ret i, at det bliver til en god skilling, som den enkelte ejendomsbesidder indkasserer.

Nu virker en sådan stigning selvfølgelig højst forskelligt. Den store forpagter, der er kornselgende, kan nu sælge en stigende mængde korn og derved føle sig nogenlunde dækket. Anderledes er det med den forpagter, der driver et almindeligt gårdmandsbrug eller et mindre brug helt ned til den laveste grænse ved 1 td. hartkorn. For dem må det virke hårdere. De må, på samme tid som smør og flæsk noteres i lavere priser, yde en betydelig større afgift.

Kapitelstaksten fastsættes på grundlag af undersøgelser af kornprisen i september, november og januar. Det vil derfor være for tidligt i dette øjeblik at sige noget bestemt, men man kan vel have sine anelser,

og jeg må derfor bede den højtærede landbrugsminister se på udviklingen med bevågenhed. Et meget stort antal landmænd vil få en stor stigning i udgifterne, på samme tid som deres indtægter går meget stærkt ned. Hvis nu disse forhold næste år udvikler sig, som de har gjort i indeværende år, hvad der er nogen sandsynlighed for, så kan det med det prismæssige grundlag, man har igennem det indførte korn, måske være svært at afvise et indgreb. På den anden side står vi overfor indgåede kontrakter, der har krav på at blive overholdt. Men alt taget i betragtning kan det nok siges, at det er uforudsete forhold, der griber ind, at forskydningen vil være større end rimeligt, og at spørgsmålet derfor må påkalde lovgivningsmagtens og regeringens opmærksomhed.

Chr. Nielsen: Min stilling til det foreliggende lovforslag afgøres udelukkende ud fra dette ene, at det klart og tydeligt fremgår af lovforslaget, at virkningen af dets gennemførelse vil være, at franskrødsprisen stiger med 4 øre, og at antagelig også andre produkter fremstillet af hvede får tilsvarende forhøjelser. En lov, der virker brødfordyrende, kan jeg ikke give min tilslutning, og jeg kan ikke medvirke til lovforslagets gennemførelse.

Landbrugsministeren (Bording): Jeg takker for de første fire ordføreres anbefalende udtalelser.

Jeg skal til det ærede medlem hr. Krarup gøre nogle bemærkninger i anledning af de bemærkninger, han fremsatte. For det første vil jeg gerne om ombytningskornet og ombytningsbeviserne — et spørgsmål, der er rejst af hans partifælle i det andet høje ting — sige, at der ikke er nogen tvang her. Hvis den landmand, der afleverer sin hvede, kan blive enig med sin købmand, foderstofforeningen, eller hvad det nu er, om at få ændret tiden for modtagelsen eller salg af sit ombytningskorn, så blander vi os ikke i det. I det hele taget skal dette jo være en afviklingslov, der går ud på, at så meget som muligt ordnes ad privat vej, og at staten blander sig så lidt som muligt i det. Det ærede medlem ønsker, at man skal have lov at handle med sit ombytningsbevis. Det vil kort og godt sige: handle med sine papirer uden at have nogle varer. Efter lovens bestemmelser står det vedkommende frit for at spekulere i højere priser ved at beholde sin hvede og først aflevere den, når det passer ham. Det står ham også frit for at